

Handläggare: Håkan Serdén
Telefon: 08-508 01 114

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2014 med inriktning 2015 och 2016

Förslag till beslut

1. Underlag för budget för 2014 med inriktning 2015 och 2016 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.
2. Omedelbar justering.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I detta tjänsteutlåtande ges en sammanfattande analys av hur stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås under planperioden. Under perioden fortgår arbetet med att utveckla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom samtliga verksamheter. Vidare arbetar förvaltningen med kompetensbaserad rekrytering och lägger fokus på den långsiktiga kompetensförsörjningen. Förvaltningens medarbetare och chefer ska kontinuerligt och utifrån såväl individuella behov som verksamheternas och stadsdelsområdets särskilda behov erhålla kompetensutveckling. Förvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2013. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden. Konkurrensutsättningen fortsätter enligt nämndens aktivitetsplan. Lokaleffektiviseringar inom befintliga lokaler samt nybyggnad av förskola, gruppboenden och servicelägenheter kommer att vara i fokus under planperioden. Sammantaget innebär detta ökade lokalkostnader. Investeringar i park- och grönområden under planperioden föreslås i Saimaparken, Nidarosparken, Nystadsparken och Porkalaparken samt att tre mindre grusade bollplaner utrustas med konstgräs.

Bilaga: Investeringsplan

Ärendet

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2014 till och med 2016. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi. Utgångspunkten för detta är stadens Vision 2030, förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamhetens utveckling. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2013 ska analyseras och kommenteras.

Nämnderna ska under respektive inriktningsmål göra en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2014 till och med 2016. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningen och hur detta påverkar verksamheten. Förändringar i lokalförsörjningen, kompetensförsörjningen samt omstrukturerings- och investeringsbehov ska beaktas. För kompetensförsörjningen ska ledarskap, hälsa, medarbetarnas kompetensnivå samt jämställdhet och mångfald särskilt beaktas. Upphandling i konkurrens och personalövertagande på affärsmässiga grunder ska även beaktas.

I avsnitt 1 redogörs för hur nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås. I avsnitt 2 redovisas trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningens sammansättning och behov som påverkar nämndens verksamhet. I avsnitt 3 ges en sammanfattande ekonomisk analys av såväl drift som investeringar och i avsnitt 4 lämnas en lokalförsörjningsplan.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

- För att nå målet om att invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande fortsätter utvecklingen av arbetet med den grupp som jobbtorgen bedömer står långt från arbetsmarknaden. Detta gäller särskilt unga vuxna och flyktingar som efter introduktionsperioden riskerar bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och leva i ett utanförskap.
- Nämndens deltagande i projektet Hållbara Järva innebär satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet.
- Den årliga klimatveckan ska engagera invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås. Ett organiserat miljönätverk inom förvaltningen ska säkerställa att målen uppnås.
- Stadsdelsnämndsområdets alla barn och ungdomar får ta del av professionella konst- och kulturupplevelser och uttrycka sig i eget skapande.
- Ungdomar ska vara delaktiga i utvecklingen av ungdomsverksamheterna och kunna utöva inflytande genom olika ungdomsforum.
- Fältgruppen, ungdomsvårdar och medborgarvårdar ska bidra till att ungdomar håller sig borta från kriminalitet och olika former av droger. Det uppsökande arbetet syftar till att öka framtidstron och tryggheten hos barn och ungdomar och ska ske i samverkan med skola, polis och jobbtorget.

- En gemensam strategi för förebyggande arbete inom förvaltningen tas fram och förvaltningen undersöker möjligheten att i samverkan med andra myndigheter och organisationer inrätta ett s.k. familjehus i syfte att ge generellt stöd till småbarnsfamiljer.
- Arbetet med att skapa trygghet för kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relationer fortsätter att utvecklas. Kvinnorna erbjuds riskbedömning, skyddat boende och stödinsatser. Barn som upplevt våld eller utsatts för våld erbjuds bland annat insats i form av korttidsbehandling i öppenvård. Papporna som använder våld erbjuds att delta i ett behandlingsprogram för att upphöra med sitt våldsbeteende.
- Trygghetsvandringarna fortsätter. Åtgärder för att minska okynnestråfik på parkvägar och belysning på huvudgångstråken är prioriterat.
- En utmaning är att i det mångkulturella sammanhanget driva frågor om trygghet för de som bor och verkar här. Engagemanget hos boende, föreningar och företag är strategiskt för att förebygga brott och öka tryggheten.

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

- Målet om att Stockholmare ska erbjudas valfrihet och mångfald uppnås genom att föräldrar kan göra aktiva val av förskola. För personer med funktionsnedsättningar, fysiska och/eller psykiska, utvecklas metoder för att underlätta den enskildes val av utförare.
- Äldreomsorgens insatser ska grunda sig på den enskildes behov och önskemål. De äldre ska kunna välja utförare av det stöd som beviljats och hur insatsen ska utföras. Biståndshandläggarna ska ge en opartisk och saklig information och vägledning så att den äldres val passar deras behov.
- Stadsdelsnämndsområdets höga andel äldre med invandrarbakgrund ställer extra höga krav på information. Bristande kunskaper i svenska kan göra det svårt att till fullo utnyttja den valfrihet som kundvalsmodellen erbjuder. Samtliga medarbetare inom verksamhetsområdet har därför ett särskilt uppdrag att ge anpassad information så att kundvalsmodellen kan tillämpas av alla berörda.
- Arbetet med att utveckla och ytterligare förbättra förskoleverksamheten försätts genom fortbildning för att fördjupa kunskaperna i kvalitetsarbetet.
- Som ett led i att långsiktigt öka andelen förskollärare utvecklas introduktionen av nyanställda förskollärare och uppföljning när förskollärare slutar sin anställning. En ökad medvetenhet finns också om att i organisationen ta till vara de möjligheter till karriär som finns för förskollärare.
- Tidiga förebyggande insatser är en god investering för ungdomars inträde på arbetsmarknaden och därmed möjligheten till egen försörjning.
- Riktade insatser ska minska hemlösheten bland unga.
- Kvalitetssystemet fortsätter att utvecklas för att säkra kvaliteten för de sociala tjänsterna och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister i verksamheten.

- Det interna och externa samarbetet ska utvecklas för att förbättra boendevillkoren för barnfamiljer som inte uppfyller marknadens kriterier för att få egen bostad.
- Viktigt för kvaliteten är att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamhetens behov och stadsdelsnämndsområdets särskilda utmaningar.

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

- Nämndens verksamhetsenheter har rutiner och system för uppföljning av sin ekonomi.
- Effektiviseringsarbetet inom nämndens verksamheter fortsätter under perioden för en budget i balans.

2. Nämndens verksamhetsområde

Antalet invånare jämfört med år 2013 förväntas öka med cirka 1 500 personer fram till och med år 2016. Det är främst i nya bostadsområden i Kista som nya invånare flyttar in.

Stadsdel/År	2013	2014	2015	2016
Rinkeby	16 034	16 220	16 249	16 256
Kista	11 214	11 256	11 606	12 376
- varav i ny bebyggelse	(164)	(165)	(496)	(1 263)
Husby	11 935	11 982	12 004	12 009
Akalla	8 332	8 364	8 378	8 382
Summa	47 515	47 822	48 237	49 023

2.1 Förskoleverksamhet

Barn 1-5 år Stadsdel/År	2013	2014	2015	2016
Rinkeby	1 625	1 634	1 609	1 568
Kista	690	729	759	820
- varav i ny bebyggelse	(14)	(15)	(38)	(106)
Husby	831	811	785	768
Akalla	503	520	514	502
Summa	3 649	3 694	3 667	3 658

Antalet barn i förskoleåldern, 1-5 år, förväntas öka marginellt fram till 2016. Inom stadsdelsområdet ser det dock olika ut. I stadsdelarna Rinkeby och Husby beräknas barnantalet successivt att minska med ca 120 barn under perioden. I stadsdelen Akalla kommer barnantalet att förändras obetydligt medan det i stadsdelen Kista förväntas öka med ca 130 barn. Detta beror i huvudsak på inflyttning i de två nya bostadsområdena Kista Gård och Kistahöjden. I Kista gård öppnar den andra av

två förskolor i maj 2013, en tredje förskola planeras öppna i området Kistahöjden under 2014. Efterfrågan av platser i nämndens förskolor påverkas av antalet barn men också av hur många föräldrar som väljer vårdnadsbidrag och/eller plats i enskilt drivna förskolor.

Förskolans läroplan styr verksamheten. Verksamhetens pedagogiska utvecklingsplan under perioden omfattar områden som medarbetarnas kompetens, barns inflytande, föräldrars delaktighet och inflytande samt organisation och ledarskap.

Arbetslagens pedagogiska kunnande fördjupas kontinuerligt. Fortbildning i pedagogisk dokumentation är prioriterat. Läroplanen lyfter förskolans strävansmål om att varje barn ska utveckla sin förmåga inom ämnesområdena matematik, teknik och naturvetenskap. Med anledning av detta planeras under perioden kompetensutveckling i ämnet naturvetenskap samt kost och hälsa.

Mångfaldsfrågorna synliggörs i förskolans pedagogiska arbete. En stor del av medarbetarna har flerspråkig bakgrund, vilket utgör en viktig kompetens för en verksamhet med barn och föräldrar med rötter i många olika språk- och kulturgrupper. Fortbildningsinsatser för att fördjupa medarbetarnas kunskaper i barns flerspråkiga språk- och kunskapsutveckling samt om hur ett interkulturellt förhållningssätt kan påverka verksamheten planeras under perioden.

Rekrytering och kompetensförsörjning är ett prioriterat område. Under år 2012 var andelen förskollärare 50 procent. Goda utbildningsmöjligheter är en del av det långsiktiga rekryteringsarbetet för att öka andelen förskollärare i de kommunalt drivna förskolorna. Inom verksamheten ska förskollärare kunna välja flera möjliga karriärvägar utöver chefsspåret. Genom att synliggöra olika karriärmöjligheter öppnas nya rekryteringsvägar för att öka andelen förskollärare. Som ett led i detta erbjuds förskollärare utbildning i mentorskap för nyexaminerade förskollärare och handledarskap för blivande förskollärare under den verksamhetsförlagda utbildningen.

För förskolecheferna planeras under perioden utbildningsinsatser för att synliggöra hur olika faktorer kan bidra till en hållbar verksamhetsutveckling. I arbetet ingår också insatser för att fördjupa chefernas kunskaper om hur ett interkulturellt förhållningssätt bidrar till verksamhetens kvalitetsutveckling. Förskolecheferna ges även möjlighet att delta i den rektorsutbildning som ges vid Stockholms universitet. Satsningar på utbildning för pedagogiska ledare och förskollärare ska under perioden bidra till att utveckla och stärka verksamhetens kvalitet.

En väl fungerande övergång mellan förskola och förskoleklass är central för varje barn. För att utveckla och förbättra samarbetsformerna mellan förskola, skola och socialtjänst har en arbetsgrupp med representanter från respektive verksamhetsområde utarbetat ett samverkansdokument som ska implementeras under år 2013. Även arbetet för att utveckla samverkan med de enskilt drivna förskolorna i stadsdelsområdet fortsätter under perioden.

2.2 Verksamhet för barn och ungdom

I stadsdelsnämndsområdet finns en stor grupp ungdomar i åldern 16-20 år som är i behov av mötesplatser på sin fritid. Insatser för äldre ungdomar och ungdomar i utanförskap planeras även fortsättningsvis i samverkan med fältgrupp, polis, jobbtorg och skola. Syftet är att motverka kriminalitet och användning av droger samt för att främja trygghet och skapa framtidstro. I varje stadsdel finns brett samman-satta områdesgrupper, bland annat med företrädare för olika myndigheter, som samarbetar om insatserna.

Föräldrar inbjuds att delta i det förebyggande arbete som syftar till att skapa goda uppväxtvillkor i stadsdelsområdet. Användandet av narkotika bland ungdom ska på sikt minska. Ett 3-årigt projekt i samverkan med Spånga-Tensta, frivården och polisen syftar till att förmå unga vuxna kriminella i åldern 20-29 år att bryta med tidigare kriminalitet och drogvanor.

En grupp som behöver uppmärksammas är de unga män, 20-24 år, som varken arbetar eller har ekonomiskt bistånd. En kartläggning och uppsökande arbete har påbörjats. Under fyra år har sammanlagt drygt 100 ungdomar anställts som ungdomsvårdare. Ungdomarna har under ett års tid fått arbetslivserfarenhet och motivation till fortsatta studier eller yrkesliv. Resultaten har varit goda och satsningen fortsätter under perioden.

För att nå ungdomar i utanförskap som behöver få en chans att komma tillbaka till praktik, studier eller arbete, samverkar förvaltningen med Jobbtorg Stockholm/Merit och det kommunala uppföljningsansvaret kring den uppsökande delen.

Barn och ungdomar ska under perioden ges ett ökat inflytande genom olika ungdomsforum och vara delaktiga i utvecklingen av fritidsverksamheter. Det nystartade forumet Rinkeby-Kista Unga Ambassadörer ska tillsammans med ungdomsgrupper i stadsdelsområdet fortsätta arrangera workshops, utbildningar och föreläsningsserier för att öka ungdomars kunskaper och inflytande i samhället.

Akalla ungdomsgård flyttar till nya lokaler i Akalla under februari 2013. Den nye fastighetsägaren för Kista ungdomsgård planerar rivning av nuvarande lokaler, men har istället presenterat ritningsförslag för ungdomsgårdslokaler på bottenplanet i ett nybyggt studentbostadshus i samma kvarter. Tidplan är ännu inte fastställd.

2.3 Kultur- och föreningsverksamhet

Stadens kulturprogram för barn och ungdomar är utgångspunkt för fortsatta satsningar på att erbjuda alla barn och ungdomar upplevelser av professionell kultur och möjligheter till eget skapande. För de yngre barnen köps föreställningar in och arrangemang inom skilda konstformer erbjuds i olika delar av stadsdelsnämndsområdet. De lite äldre ungdomarna motiveras och får coachning i att själva producera och arrangera kulturprogram. Ungdomar som arbetar med olika kulturprojekt har blivit ett kännemärke för kulturarbetet i Rinkeby-Kista. Denna satsning kommer att öka under planperioden. Samarbete med föreningar sker främst genom gemensamma kultur- och idrottsaktiviteter där alla barn och ungdomar - även de med funktionsnedsättning - erbjuds ett varierat utbud. Ett unguiltur nätverk fungerar som inspiratör och samordnare av större ungdomsevenemang som 164-festivalen, Husbyfestivalen och lovaktiviteter.

2.4 Äldreomsorg

År	2013	2014	2015	2016
Antal äldre 65 år och uppåt	4 919	5 085	5 254	5 442
Antal äldreomsorgstagare	950	960	980	1 000

Antalet personer 65 år och äldre förväntas öka med drygt 500 personer fram till och med år 2016. En framskrivning av antalet äldre personer med beviljad omsorgsinsats visar en ökning av cirka 50 personer under planperioden. De utrikesfödda utgör cirka 60 procent av befolkningen i åldern 65-79 år. Erfarenheterna är att utrikesfödda äldre har behov av omsorg i ett tidigare skede i livet än de som är födda och uppvuxna i det svenska samhället. För närvarande väljer många av dessa som har behov av heldygnsomsorg att bo kvar hemma med stöd av hemtjänst, ofta i form av att en anhörig anställs som vårdare. I denna grupp blir allt fler både äldre och deras anhöriga mer positiva till att flytta till ett vård- och omsorgsboende än tidigare. Utvecklingen har en stark koppling till möjligheten att kunna välja äldreboende med språk och kulturinriktning.

Idag finns en överkapacitet vid Kista servicehus, vilken beräknas öka under perioden. Delar av servicehuset planeras därför att avvecklas och återlämnas till Micasa för annan användning. Äldreomsorgens långsiktiga behov av lokaler utreds.

Prioriterade utvecklingsområden under perioden är att utarbeta ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

I stort sett samtliga medarbetare inom äldreomsorgen har relevant grundutbildning. Den kompetensutveckling som prioriteras de närmaste åren är framförallt implementering av stadens värdegrund för äldreomsorgen, med fokus på bemötande och inflytandefrågor.

Det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen är av stor vikt för kvarboende och god livskvalitet. De öppna mötesplatsernas verksamhet fyller en viktig funktion för de äldre som ett sätt att behålla god hälsa längre i livet. Utgångspunkten är att social gemenskap och fysisk aktivitet ökar livskvalitet och vitalitet hos de äldre, vilket förmodas senarelägga behovet av vård och omsorg.

Stockholms stad inför ett nytt ersättningssystem för hemtjänstinsatser den 1 januari 2014. Den nya ersättningen ska enbart utgå från den faktiska tiden hos brukaren. I samband med det nya systemet planeras en elektronisk tidsreglering för att det inte ska råda några oklarheter om vad det utförda uppdraget omfattar. Timersättningen till utförarna kommer att höjas relativt mycket jämfört med den timersättning som är idag, vilket kommer att leda till ökade kostnader för äldreomsorgen. Syftet med det nya systemet är att säkerställa att den enskilde får de beviljade insatserna samt att ge förutsättningar för en hemtjänst av god kvalitet.

2.5 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet, som omfattar personer med såväl fysiska som psykiska funktionsnedsättningar, fortsätter att utvecklas under perioden med fler alternativ för stöd, service och omsorg. Stockholm – en stad för alla, program för delaktighet

för personer med funktionsnedsättning 2011- 2016, är ett viktigt styrdokument som grund för verksamheten.

Arbetet med individuella planer fortsätter för de brukare som önskar eller har behov av att olika insatser samordnas. För att säkra kvaliteten i hur stöd och omsorg utformas ska brukarnas och de anhörigas delaktighet öka. En viktig uppgift är också att stimulera och utveckla brukarrådens engagemang.

Två befintliga gruppbofastaäder har inte fullgod standard. Förvaltningen planerar att under perioden ersätta dessa med nya fullvärdiga grupp- och servicebofastaäder.

Under perioden fortgår arbetet med att utveckla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom samtliga verksamheter. Det systematiska arbetet för kvalitet ska belysa flera områden som behöver säkerställas och effektiviseras.

De speciella satsningar som görs för att öka biståndsbedömarnas kompetens i motiverande samtal med brukarna kommer att fortgå under perioden. Målet är att den enskilde brukaren ska bli så självständig som möjligt. Övriga medarbetare deltar bland annat i ett kommunövergripande utbildningsprojekt (Carpe 2), som syftar till både yrkesutveckling och verksamhetsutveckling.

Det nya ersättningssystemet för hemtjänstinsatser, vilket beskrivs under avsnittet ovan om äldreomsorgen, kommer också att tillämpas när det gäller stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

2.6 Individ och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetens utveckling de senaste åren

Verksamheten har med utgångspunkt från ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete vidareutvecklat egenkontrollen av arbetet och uppföljningen av tjänster, processer och rutiner. BBIC-strukturen (Barns Behov i Centrum) för utredning och uppföljning av insatser för barn och ungdom hör till en av de viktigaste processerna som verksamheten fokuserar på. Socialstyrelsen beslutade i juni 2011 att ge stadsdelsnämnden ordinarie BBIC-licens efter tre års implementeringsarbete. Arbetet med att förvalta och upprätthålla BBIC:s modell för handläggning och dokumentation fortsätter under perioden. Även arbetet med att tillämpa ASI-modellen (Addiction Severity Index) för utredning och uppföljning av insatser inom missbruksvården för vuxna hör till de arbetsätt som även fortsättningsvis ska prioriteras inom verksamheten.

Under 2011 inleddes ett arbete med resultatbaserad styrning (RBS) i syfte att utveckla verksamheten mot de resultat verksamheten har i uppdrag att skapa för sina målgrupper. I styrningen ingår att kunna mäta resultaten av insatserna både på individnivå och på aggregerad nivå. Arbetet med att förankra arbetsättet och processerna i resultatbaserad styrning kommer att fortsätta de närmaste åren.

Metoder, arbetsätt m.m. som förvaltningen i övrigt påbörjat och kommer att utveckla och utvärdera under perioden är följande.

- Samarbetet med polis och skola i så kallade ”sociala insatsgrupper” har inletts där syftet är att nå ungdomar i riskzonen för fortsatt kriminalitet.
- Ett arbete med att utforma en samlad strategi för det förebyggande arbetet bland både barn och ungdomar i stadsdelsområdet har inletts.

- För att säkerställa att de familjehemsplacerade barnen ska komma till tals, har barnen fått egna handläggare. Tidigare hade det placerade barnet och familjehemmet gemensam handläggare.
- Familjerätten har utvecklat ett riskbedömningsinstrument att använda i vårdnads-, boende- och umgängesutredningar i de fall det förekommit våld mellan närstående vuxna.
- Sedan flera år tillbaka tillämpas arbetsmodeller och insatser för barn och kvinnor som utsätts för våld. För att ge de pappor som använder våld inom sin familj hjälp att upphöra med detta, har verksamheten under de senaste två åren genomfört ett projekt – Säkrare Pappor – för att utforma ett behandlingsprogram för dessa pappor. Insatsen är nu integrerad i den ordinarie verksamheten.
- Sedan några år används bedömningsinstrumentet SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) som beslutsstöd för att bedöma risker och behov hos ungdomar med asocialt beteende. SDQ - ett bedömningsinstrument för att fånga upp beteendestörningar hos barn och ungdomar – har börjat användas inom verksamhetens öppenvård.
- Det interna samarbetet och integreringen av olika insatser inom socialtjänsten har vidareutvecklats för att förhindra att enskilda hamnar ”mellan stolarna”.
- Alla medarbetare har deltagit i eller kommer att delta i grundutbildning i Motiverande Samtal – MI – i syfte att höja kompetensen att utifrån behov motivera enskilda till ett förändringsarbete.
- Eftervård riktad till unga vuxna, som tidigare varit placerade på behandlingshem eller i familjehem har vidareutvecklats med särskild resurs.

Utvecklingen de kommande tre åren

De ökade kraven på kvalitetsutveckling inom socialtjänsten – t.ex. tätare uppföljning inom familjevården, satsning på kvinnofridsarbetet – och kostnadsutvecklingen för vård, kommer att bli en allt svårare utmaning. När nya målgrupper ska nås, t.ex. med förebyggande insatser, samt när nya arbetsmetoder integreras i arbetet, blir resursfördelningen inom individ- och familjeomsorgen allt mer viktig.

Andra utmaningar är behovet av bättre samverkan med andra aktörer. Socialtjänstens samverkan med landstinget behöver utvecklas. Men utmaningarna är också förknippade med det stora antalet nya samverkanspartner som driver förskolor och skolor samt vårdföretag inom vård och omsorg samt hälso- och sjukvård. Roll- och ansvarsfördelning mellan förvaltningen och övriga aktörer behöver tydliggöras. Nya arbetssätt för samverkan behöver utformas, så att brukarna får sina behov tillgodosedda och inte hamnar ”mellan stolarna”.

Att en god skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn är belagt i forskning. Därför är det särskilt viktigt att samverkan mellan socialtjänst och skola uppmärksammas – gärna med övergripande gemensamma mål för de barn som behöver hjälp och stöd av både socialtjänst och skola. Många barn och ungdomar som socialtjänsten kommer i kontakt med behöver insatser av barnpsykiatri. För denna mycket utsatta målgrupp behöver huvudmännens ansvar tydliggöras i form av gemensamma mål.

För ett bättre resursutnyttjande kommer socialtjänsten under de närmaste åren att behöva fler bedömningsinstrument och modeller både för utredning och för insatser, så att rätt insatser erbjuds i rätt tid och för rätt vuxen/barn/ungdom. Utöver det arbete som pågår inom resultatbaserad styrning för att identifiera målgrupper och effektivisera processer, tar verksamheten också del av den forskning som pågår både på nationell och på lokal nivå i syfte att på sikt integrera fler forskningsbaserade metoder i arbetet. Förvaltningen kommer därför under perioden att delta i arbetet med att vidareutveckla samarbetet mellan praktik och forskning genom att ingå i stadens FoU-nätverk (Forskning och Utveckling).

Arbetet med att säkra kvaliteten och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister inom socialpsykiatrin har inletts. Systemet är utformat enligt Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter.

Arbete med att stärka stödet för anhöriga till personer med psykisk funktionsnedsättning har påbörjats. Detta arbete kommer att fortgå under hela perioden.

Antalet unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ökar. Målgruppen ställer höga krav på insatsernas utformning. Förvaltningen avser att fördjupa samarbetet med landstinget för att öka antalet gemensamma vårdplaneringar och på sikt förbättra livssituationen för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Renoveringen av Akalla gruppboende på Sibeliusgången 20 är genomförd. Gruppboendet består idag av tre våningsplan där två är boenden med särskild service och ett är stödboende. Ett fjärde våningsplan är återlämnat till Micasa.

På grund av att få utförare är anslutna till LOV (lagen om valfrihet) behöver privata utförare anlitas för att brukarnas behov ska tillgodoses. Detta genererar högre kostnader för förvaltningen.

Förvaltningen ser en utmaning i att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. En satsning på kompetensutveckling kommer att genomföras under kommande period.

2.7 Stadsmiljöverksamhet

I stadsdelsområdet finns 360 000 kvadratmeter parkmark som kräver kontinuerlig gräsklippning och skötsel. Parkytan kommer att utvidgas under planperioden som en följd av nyexploatering i Kista gård/ Kistahöjden/ Kista äng samt grönytor efter de större genomfarterna. Nämnden har haft avtal med tre entreprenörer för renhållningen och den löpande skötseln av parkmarken, detta avtal löper ut den 30 september 2013, varför en ny upphandling genomförs under våren 2013. Verksamheten beräknas kunna bedrivas med oförändrad omfattning och inriktning under perioden. Planerade investeringar i parkanläggningar redovisas under särskild rubrik.

Nämndens miljöarbete under perioden utgår från Stockholms miljöprogram 2012-2015. I januari 2013 antog Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd en miljöhandlingsplan för åren 2013-2015, vilken baseras på stadens miljöprogram. Nämnden deltar i projektet Hållbara Järva, bland annat genom satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet. Information och riktade aktiviteter kommer att genomföras under planperioden för att stimulera förvaltningens medarbetare att cykla till och från arbetet. Andelen vuxna som ser cykeln som ett attraktivt transportmedel

ska genom information öka bland stadsdelsområdets invånare. En årligen återkommande aktivitet är klimatveckan som engagerar invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedel i de egna verksamheterna, mängden matavfall för biologisk behandling samt sorteringen av avfall. Andelen el-bilar planeras öka till 25 procent under planperioden.

Miljöarbetet utvecklas ytterligare genom att den av nämnden beslutade miljöhandlingsplanen implementeras i alla verksamheter och projekt. Förvaltningens miljö nätverk ska under perioden arbeta för att miljöhandlingsplanens aktiviteter genomförs och målen nås.

2.8 Ekonomiskt bistånd

Många personer med ekonomiskt bistånd kommer ut i arbete eller praktik via jobbtorg. Men närmare hälften av biståndsmottagarna i stadsdelsområdet står i praktiken inte till arbetsmarknadens förfogande. Förvaltningen medverkar i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med socialnämnden och åtta andra stadsdelsförvaltningar utvärdera ett kartläggningsinstrument för initial bedömning. Instrumentet ska användas för att utveckla ett gemensamt sätt att bedöma vilka klienter som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande.

Förvaltningen deltar i projektet UMIA (ungas mobilisering inför arbetslivet). Målgruppen är ungdomar i åldern 18-29 år med funktionsnedsättning. Projektiden är att samverka mellan individen och försäkringskassan, arbetsförmedlingen, kommunerna, brukarorganisationer, vården och näringslivet kan öka möjligheten för individen att uppnå eller återfå arbetsförmåga. Projektet är i genomförandefasen under åren 2013 och 2014.

Förvaltningen har ytterligare prioriterat utredning av felaktiga utbetalningar. Under perioden fortsätter ett arbete med att vidareutveckla handläggningsrutiner för att stävja felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd. Korrekta utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska leda till ökad rättssäkerhet och effektiv handläggning.

Under perioden fortgår arbetet med att utveckla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom samtliga enheter.

Förvaltningen bedömer att det är två faktorer som påverkar nämndens kostnader för försörjningsstödet under perioden. Det är dels lågkonjunktorens eftersläpande effekter, dels att nyanlända flyktingar i vissa situationer hänvisas till ekonomiskt bistånd. Anhöriginvandringen förväntas öka under perioden. För att hjälpa anhöriginvandrare som bosätter sig i regionen inrättas ett informationskontor på Medborgarkontoret i Rinkeby. Förutom information och vägledning samordnar kontoret aktuella insatser för de nyanlända. Projektet drivs i samarbete med Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningar och beräknas pågå i två år. Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning är projektsamordnare.

En ytterligare utmaning är bostadssituationen. Inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde fanns vid årsskiftet 2012/2013 cirka 47 300 folkbokförda invånare. Förvaltningen och andra lokala aktörer bedömer att det verkliga antalet boende i Rinkeby-Kista uppgår till ytterligare ett antal tusen invånare. Det är idag mycket svårt att få ett bo-

ende, en stor andel av invånarna i stadsdelsområdet saknar förstahandskontrakt och bor inneboende. Situationen innebär trångboddhet, otrygg boendemiljö och bristfällig studiemiljö. Boendesituationen genererar också merkostnader för förvaltningen, då exempelvis hotellplaceringar i många fall är nödvändiga. De ogynnsamma sociala förhållandena försvårar också integrationsprocessen.

2.9 Arbetsmarknadsåtgärder

Nämndens arbetsmarknadsinsatser består i huvudsak av arbetsträning och bedömning av arbetsförutsättningar hos personer som står långt från arbetsmarknaden och inte är aktuella på jobbtorg. Arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag att i samverkan med socialnämnden och åtta stadsdelsnämnder utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som staden tillhandahåller samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för aspiranter som står långt ifrån arbetsmarknaden. Förvaltningen medverkar under perioden i detta arbete. För att följa upp och utveckla arbetsmarknadsinsatserna används ett särskilt bedömningsinstrument.

Under perioden ska alla ungdomar i Rinkeby-Kista som är födda 1995, 1996 eller 1997 och bor i Rinkeby, Kista, Husby eller Akalla söka feriearbete under sommarlovet via Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Prioritet ges till de ungdomar som ännu inte fyllt 18 år då feriearbetet påbörjas. Detta ger arbetslivserfarenhet och referenser som kan underlätta steget ut på arbetsmarknaden. En viktig del i detta arbete är också att aktivt informera om möjligheterna till feriearbete under sommarlovet, vilket är särskilt viktigt för de ungdomar som själva saknar erforderliga kontakter.

2.10 Övrigt

Kompetensförsörjning och hälsa

Rätt medarbetare på rätt plats är nyckeln till framgång. Att matcha arbetets krav med en persons förutsättningar och kompetens är en förutsättning för detta. Under perioden arbetar förvaltningen med kompetensbaserad rekrytering och lägger fokus på den långsiktiga kompetensförsörjningen. Förvaltningens medarbetare och chefer ska kontinuerligt och utifrån individuella behov erhålla kompetensutveckling. Rekrytering, utveckling och avveckling av medarbetare ska ske på ett sådant sätt att förvaltningen uppfattas som en god arbetsgivare. Arbetsmetoder ska utformas så att det värde jämställdhet och mångfald kan tillföra verksamheterna i form av olikheter hos medarbetarna framgår.

Sjukfrånvaron i förvaltningen fortsätter att minska och vid utgången av 2012 var sjukfrånvaron nere i 5,9 procent. Det systematiska arbetet med att främja hälsa och minska sjukfrånvaron fortsätter under perioden. Förvaltningen fortsätter att analysera vilka faktorer som bidrar till en friskare arbetsplats och ta fram goda exempel. Att skapa hälsosamma arbetsplatser är en strategiskt viktig fråga för att säkra framtida personalbehov, men även för att höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheten. Är personalen frisk ökar kontinuiteten i arbetet och brukarna får bättre service. Det är särskilt viktigt att alla har samma möjligheter och behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. Arbetet med att implementera metoden Verksamhet och hälsa fortsätter i förvaltningen.

Vision Järva

Nämnden och förvaltningen kommer även fortsättningsvis att på olika sätt medverka i arbetet med Järvalyftet/Vision Järva. Insatserna rör i huvudsak att främja invånarnas trygghet i vardagen, ungdomars socialisation samt en förbättrad yttre miljö. Ett exempel på det senare är verksamheten ”Järva rent och snyggt”, som finansieras av Vision Järva, där ett sjuttiootal lokala föreningar adopterar stadsområden och också utbildar sina medlemmar i boende- och miljöfrågor. Verksamheten har pågått under en följd av år och beräknas fortsätta under hela planperioden.

Järva-Andan

Arbetet inom Järva-Andan, som syftar till att förändra attityder så att boende och verksamma ställer upp för varandra på gator och torg, fortsätter under perioden. Järva-Andan strävar efter att fler företag arbetar aktivt med att utveckla Järvaområdet genom att erbjuda ungdomar läxhjälp, praktikplatser, sommarjobb samt att de rekryterar från området då de söker arbetskraft. Järva-Andan arbetar aktivt med trygghetsfrågor och ska av de som bor och verkar i Rinkeby-Kista ses som en självklar samverkanspartner i trygghets- och säkerhetsarbete. Detta genom att verka på de arenor som lokalsamhället erbjuder men också genom att ta initiativ till nya samarbeten i det trygghetsskapande arbetet. Järva-Andan ska vara ett självklart forum för ungdomsfrågor. Järva-Andan verkar för att möten och samarbeten mellan viktiga aktörer kommer till stånd. Samarbete med kompetensstarka företag som Microsoft, SEB m.fl. kommer att fortsätta med insatser främst för ungdomar. Antalet medlemsorganisationer i Järva-Andan, som nu är över 450, ska öka ytterligare under perioden.

Säkerhet och krisberedskap

Den organisation som hanterar säkerhetsfrågor och samordnar krisberedskapen kommer att vara säkerställd under perioden. En aktuell krisledningsplan upprättas under våren 2013. Utbildningar kommer att säkerställa att tillräcklig kvalitet uppnås. Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i nämndens verksamheter ska fortsätta. Medarbetarnas ökade kunskaper ska förebygga bränder och begränsa skadeverkningarna. I förebyggande syfte görs också risk- och sårbarhetsanalyser kontinuerligt inom nämndens verksamhetsområden. Stadens incidentrapporteringssystem, RISK, ska vara ett självklart verktyg i säkerhetsarbetet.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Förvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2013. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden.

Ytterligare en ny förskola tas i bruk i maj 2013 vilket medför ökade lokalkostnader. Förskoleverksamhetens och nämndens övriga verksamheters lokalbehov och därmed kostnader ses över kontinuerligt för att uppnå en effektiv och verksamhetsanpassad användning och nivå.

Från och med den 1 oktober 2013 kommer två nya avtal att reglera stadsdelsnämndens park och markskötsel inom Rinkeby-Kista. Dessa kan komma att påverka driftkostnaderna från och med fjärde kvartalet 2013. Det gäller dels Rinkeby BID, dels den nu pågående upphandlingen av stadsdelområdets övriga park och markskötsel inklusive snöröjning.

Konkurrensutsättning

Konkurrensutsättningen fortsätter enligt nämndens aktivitetsplan.

3.2 Investeringar

I stadsdelområdet har det inte funnits någon traditionell stadspark med lekplats samt intensivt vårdade planteringar och gräsytor. Våren 2013 står dock två stadsparker klara att invigas. Intill kulturbyggnaden Kista Gård har en stadspark i sydslutningen mot Hanstavägen anlagts. Investeringen har finansierats med exploateringsmedel. I Husby har under åren 2011 och 2012 Husby stadspark iordningställts. Under perioden kommer driftansvaret för dessa stadsparker att successivt föras över till förvaltningen när garantiåtagandena löper ut.

Parkplanen för Rinkeby-Kista, som färdigställdes år 2008, är underlag för planeringen av investeringar i park- och grönområden.

Förvaltningen föreslår, efter samråd med företrädare för trafikkontoret, att följande investeringsobjekt - i angiven prioritetsordning - inryms i kommunfullmäktiges investeringsram för parker och grönområden åren 2014 – 2016.

1. Saimaparken 5 mnkr under planperioden
2. Nidarosparken 5,3 mnkr under planperioden
3. Nystadsparken 7 mnkr under planperioden
4. Porkalaparken 7 mnkr under planperioden

I Nidarosparken och Nystadsparken ska förutom arbeten med planteringar och grönytor två grusplaner (så kallade kaninburar) utrustas med konstgräs. Det senare planeras ske med prioritet och under år 2014. Avsikten är att under planperiodens början även i Kista utrusta en grusplan med konstgräs.

De planerade investeringarna ökar inte nämndens driftkostnader. Investeringsplanen med särskilda projektbeskrivningar biläggs (*Bilaga*).

Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier, cirka 6 miljoner kronor per år, bedöms inte fullt ut tas i anspråk under perioden.

4. Lokalförsörjningsplan

Lokaleffektiviseringar inom befintliga lokaler och nybyggnad av förskola, gruppboenden och servicelägenheter kommer att vara i fokus under planperioden.

Förskolans lokaler

Den andra förskolan i Kista Gård, en förskola med tre avdelningar tas i bruk andra kvartalet 2013. Det beräknade behovet av förskoleplatser i Kista Gård om 100-125 platser bör då vara täckt. Ytterligare två förskolor planeras i området norr om Hanstavägen. På en tomt mellan Kista Alléväg, Oddegatan och Hanstavägen projekterar PEAB för ett kvarter, Kista Gård 2, med 240 lägenheter. Där har förvalt-

ningen anmält intresse av en förskola med minst 3 avdelningar, som kan tas i bruk år 2016. I nästa utbyggnadsetapp, som omfattar Kistahöjden, planeras till år 2016 en förskola med sex avdelningar. Nettoeffekten av tillkommande förskolelokaler väntas under perioden leda till ökade lokalkostnader.

Lokaler för omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har tillsammans med byggherren för Kista Torn planerat och ritat ett gruppboende (6 lägenheter) på ett våningsplan i det lägre av de två byggnadskropparna. Kista Torn beräknas vara inflyttningsklart år 2015.

Mellan Kista Alléväg, Kista Gårdsväg och det snart färdigställda kvarteret NOD, invid Borgarfjordsgatan, projekterar PEAB för ett kvarter med bostäder, ca 170 lägenheter. I detta kvarter har nämnden anmält intresse för servicelägenheter (5-7 st.). Även i kvarteret Kista gård 2, där en förskola planeras, har förvaltningen anmält intresse av servicelägenheter (5-7 st.). Dessa objekt beräknas vara inflyttningsklara tidigast år 2016.

I Husby har förvaltningen tillsammans med Micasa och exploateringskontoret börjat arbetet med att planera för ett fristående gruppboende (6 lägenheter) på tomten Lillehammer 1, tidigare adress Trondheimsgatan 23. Tidplanen för detta boende är ännu oviss.

Avsikten är att lägenheterna i Kista torn och Lillehammer 1 ska ersätta sådana som måste avvecklas. Lägenheterna på Kista alléväg och i kvarteret Kista gård 2 beräknas utgöra nettotillskott.

Lokaler för äldreomsorgen

Idag finns en överkapacitet vid Kista servicehus. Cirka 50 lägenheter är för närvarande outhyrda. Antalet beräknas öka. Delar av lokalerna behöver därför omDispositioneras för annan användning. Parboendegarantin som är under införande kommer att tas med i planeringen av lokalbehovet.

Förvaltningen tar under våren 2013 fram ett ärende till nämnden om att av Micasa beställa 50 nybyggda heldygnspplatser för äldreomsorg i Rinkeby, som en ersättning för de som ska avvecklas i nuvarande Rinkeby vård- och omsorgsboende.

Effektiviseringsmöjligheter avseende stadens administrativa lokaler

Nämndens administrativa lokaler minskade med cirka en tredjedel eller cirka 4 000 kvadratmeter för fyra år sedan när nära nog all administration samlokalisades till en ny verksamhetsanpassad kontorsbyggnad i Kista. När vakanser uppstår i denna strävar förvaltningen efter att samla mer verksamhet till denna byggnad genom att avveckla andra mindre effektiva lokalförhyrningar. Detta arbete kommer att fortsätta under perioden 2014-2016.